

prekleti rubšiči zajne zvecom nastavljajo, kej ti lahko kropčajo zvežem, da boš mela počeno, pa ne trebal po Natani drota kupiti. — Če do resen volitve, zato sem vidla gnes na vtaki krei rihtara po tri njegove pajdaše notri k Süleki iti, te se že v kup kitijo . . . Nato pa mi pride eden poznani nasproti, pa me je telko zamudjo, kaj sem ne mogo več tistih ženskih dobiti; tepa ne vem, kak so se dale spominjale. — Ljubi „Štajerc“, če še maš telko prostora, te bi ti povedo kaj nom tū dol v našoj liberalnoj granici dobro; od Božiča zej vsako nedelo vse forme fašenske bale; ne vem, al naši oštarijaši mislijo, kaj momo telko penes al jih oni telko nūcajo; nekaj je mislim to zadnjo. Za bode dosti, drugoč pa več!

Od sv. Jurja ob Ščavnici. (Pogovor Jamniškega Kokota, Piceka in Jarika). Kokot pozno v noči zakriči: kikeriki! Picek pa začuden vpraša: Očka, kaj se vam tak nevarnega zdi? Na ta pogovor pa še se Jarika prebudi, ki navadno blizo okna spi, pa hitro skozi okno svoj rudeč kljunček podrži in pravi očki in bratcu: He, he, gospod Ratej že spet tako pozno na Staro goro hiti; ves je potegnen v kapuc, ko bi ga le videla. Kokot pa pravi: Draga hčerka, rad ti verjamem. Ko sem bil enkrat po opravkih pri sosedu Koku, mi je ta pravil, da ga je neki večer srečal tudi na tem potu. Ko se mu je gospod Ratej bližal in toraj sosedu Koka opazil v temni noči, se je potegnil v svoj plašč kot polž v lupino in takoj krenil na drugo stran ceste, da bi ga Kok ne spoznal. Pa Kok je bil kšajt kerle; tudi on gre na tisto stran ceste in z laterno ravno v kšiht posveti temu ponočnemu polžu, pa kaj zagleda? iz te polževe lupine štrli kaplana Rateja nos! — Nadalje pa povzame Picek besedo; on pa pravi: Nekoč zobljem malo koruze, ki mi jo je gospodinja vrgla. Ko se malo ozrem, vidim da proti meni lepo stopica gospod Ratej. Hitro nabrusim peruti in frknem naravnost čez bukovje mimo Duhovske cerkve na staro lipo. Prav blizu pa zaslišim nek šepet; poskakljam tiho po vejah bliže in zagledam enega čuka in sovo. Skrijem se za deblo, nategnem vrat, da je bil dolg kot rokav. Tu pa pravi sova čuku: le čakajva, boš videl, ko gre gospod Ratej notri, za kakih pet minut bodeta že deklico poslala po raznih opravkih, da ju menda pri njunih poslih ne moti. Pa že stopi gospod na prag: pa mislim, če je res, kar sta sova in čuk šepetala, pa še počakam, da vidim. Ni še minulo pet minut, že je deklica letela nekam po pürgi. Sova še pravi čuku, kam do polnoči bo že ostal tukaj. Potem si mislim: Picek, to ti je predolgo čakati, pa sčrim naravnost čez Gašparov mlin domov. Doma pa najdem naše pri večerji. Ko dopovem, kar sem videl, se oglasi še Jarika in pravi, da to ni nič novega, ker deklina gospodu ta obisk rada vrne s tem, da rada pride pod listnjak v kaplanovo klet. — Kokot pa pravi: deca moja, zdaj pa gremo spat, bomo se o tem drugikrat nadalje pogovarjali . . .

Orehovci pri Zgornji Radgoni. Ne jokajte se

za mene, jokajte se za-se in za svoje otroke; meni in mojim otrokom hvala Bogu dobro gre. — Slovenski časniki napenjajo zopet svoje možgane čez mene, na vse strani. Veseli me, da ljudstvo vè, da še živim; hvala vam! — Kaj pa moja zakonska ločitev koga briga? Ali ima kdo kakšno izgubo? Kaj pa, ako se pustijo ločiti ljudje velikega stanu, knezi, ministri itd.; nikdo ne laja za njimi. Jaz vendar nisem najslabši človek na svetu; živel sem 47 let z mojo nemirno ženo in bi še dalje, če bi me ne bila ona pri sodnji tožila zavoljo razdelitve premoženja. Ne jaz sem začel tožiti, razumite, ampak moja žena mene . . . Midva sva se pri okrajni sodnji lahko pogodila brez vseh stroškov in brez vsega sovraštva. Rekel sem ji: „Ako eno leto nič hudega o tebi ne slišim, znaš nazaj k meni priti in vstopiti v tiste pravice, kakor dozda; samo jaz hočem mir imeti na stare dni.“ Pa me je res milo za odpusčanje prosila. Kaj pa Vi, g. župnik pri Negovi, kaj pa bode zdaj na to stvar Vaše negovske žene rekle? Vi in Vaše ženske me ne bodele ne v vebesa ne v pekel spravili. Zato ste se toliko za Vaše občinske volitve prizadevali in si skozi ženske volilce pod svojo komando pridobivali. Vi ste pač milostljivi mož, da ste grešnike obiskovali od hrama do hrama, pa ne za nebasa, ampak za svojo mrežo. Ne mislite, da bi jaz toliko nor bil, da bi pri občinskih volitvah okoli vohal; saj so v zgornjo-radgonskem okraju občinske volitve peto kolo na vozu . . . Kaj če bi takrat moja žena v negovski občini bila, bi vendar tudi z Vami držala na Vašo stranko? Kér pa ni tam bila, se ni nikdo zanjo brigal. Ona ne bode nikake nadloge trpela, dobi toliko, da lahko živi; ona me tudi lahko slobodno obišče kadar hoče; kér si nisva v sovraštvu, tudi zdaj kakor nikdar ne bodem nič slabega o nje pisal. Ona naj živi, kakor sama hoče, jaz pa, kakor jaz hočem. Kaj pa mi morete, morete, morete? . . . Ne mislite, vi dragi . . . , da vam bodem še več odgovarjal! S primernim spoštovanjem udani F. Wratschko.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 17

Slovinci v deželnem gospodarstvu vojvodine Stajerske.

Po spisu dež. posl. dr. Eugen Negri.*

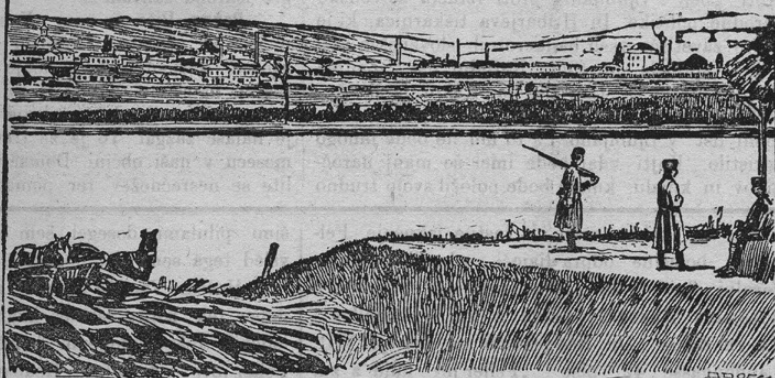
Pred enim mesecem izšla je iz peresa drž. in dež. posl. dr. Benkovića knjižica z zgorajšnjim naslovom, v kateri se je hotelo dokazati, da se na Stajerskem Slovinci ne samo glede števila

* Benkovič je izdal knjižico, v kateri hoče opravičiti slov. obstrukcijo v staj. dež. zboru, ki nam je prinesla toliko škode. Ta knjižica je pravi švindell! Posl. dr. Negri je z dokazi odgovoril na Benkovićevo čestitko. Smatramo za potrebno, da objavimo nekaj točk iz tega odgovora; kajti tako bode i slov. spodnje-stajerska javnost o klerikalnih lažeh podučena.

(Op. uredništva.)

Silistria.

Glavna točka v rumunsko-bulgarskem sporu je vprašanje o usodi bulgarske trdnjave Silistria ob Donavi. Kakor znano, zahteva Rumunija poleg bulgarskega dela pokrajine Dobruđa tudi trdnjavo Silistria, ki je ravno tako v gospodarskem kakor v vojaškem oziru jako važno mesto. Proti tej zahtevi se seveda Bulgarija strastno brani. Silistria je eden najvažnejših pristanov na spodnji Donavi, ki je tukaj že 2½ kilometra široka. Silistria bila je svoj čas ena najvažnejših turških trdnjav in je v turško-ruskih vojnah prav važno vlogo igrala. Po berlinski pogodbi je dobila Bulgarija mesto; morala bi pa trdnjavo samo demolitirati, ker izgleda ta kakor grožnja napram Rumunski. Ali Bulgarija se ni držala pogodbe in je trd-

Silistria von der rumänischen Seite gesehen.

njavo obdržala ter celo izboljšala. Mesto Silistria, katerega nam predstavlja naša slika od rumunskega brega, šteje 13.000 prebivalcev. Danes se ne more proročevati, kako se bode rumunsko-bulgarski spor rešil in komu bode Silistria v bodoče pripadala.

glav, marveč tudi glede njih plačevanja davkov oestro oškoduje. Končni račun dr. Benkovića se glasi, da dobijo Slovinci za 5%, to je za 1.000.000 K manj od izdatkov štajerske dežele, nego plačujejo v obliki davkov.

Ta račun je napačen in ima edini namen, opravičiti slovensko obstrukcijo z vsemi njenimi deželi ter tudi Slovincem škodljivimi posledicami. Benkovič trdi, da dobijo Slovinci za okroglo en milijon manj od dežele, nego bi imeli z ozirom na velikost plačanih davkov zahtevati. Benkovićeve trditve pa so tako napačne, da prinašajo naravnost dokaz, da dobi slovenski del dežele od Štajerske mnogo več, nego plačuje davkov.

Dokazal bodem to s številkami, ki jih je dr. Benkovič sam objavil; ali spominjal se bodem tudi tistih milijonov, ki jih pusti dr. Benkovič v primernem trenutku izginiti . . .

Dr. Benkovič razdeli deželne izdatke prvič po svojem namenu, je-li imajo Nemcem ali Slovincem ali obema skupaj (neutralno) koristiti, drugič pa po usodi porabljenih sredstev, to je po tem, komu prinašajo narejeni izdatki korist. Ena primera naj to pojasni. Vinogradniška šola v Mariboru služi obema narodoma skupaj, je torej po svojem namenu „neutralna“ (čeprav je % učencev Slovinci); sredstva, ki se jih porabi za to šolo (83 322 kron), dobi večidel mesto Maribor; vsled tega računa Benkovič 80.000 K za Nemce in le 3 322 K za Slovence. Na ta način deluje dr. Benkovič; in tako pride do nerazumnega sklepa, da služi 44.97% izdatkov Nemcem, 9.90% Slovincem in 45.13% deželnih davkov občini; torej so za okroglo 5% ogoljufani.

Dr. Benkovič sam torej pravi, da je 45.13% izdatkov „neutralnih“, torej da so pri teh izdatkih tudi Slovinci udeleženi. Vkljub temu ima čelo, da računa za Slovence le 9.90% izdatkov. Benkovič postopa tako-le: Neki sin išče pomoči pri oblasti proti lastnemu očetu, češ da ga oče ne vzdržuje stanu primerno. Družina ima 5 glav, oče ima 15.000 K letnih dohodkov, gospod sin pa dobi od teh le 360 K žepnega denarja. To ne odgovarja dohodku očeta. Oče pravi, da mora za sina stanovanje, hrano, šolnino, obleko plačati. Sin pa pravi, da mora oče to tudi za sestre in brate storiti in da on ne dobi nič družega nego 360 K. Stališče tega sina je obenem stališče dr. Benkovića. Le žepni denar Slovencev velja, oskrbo, stanovanje in obleko pa dobijo tudi Nemci; to je torej „neutralno“ in se ne sprejme v račun.

S tem je vrednost Benkovićeve knjižice resnično označena. Omeniti pa hočem še par posebno jasnih slučajev. Za orožništvo, naturalna oskrbovališča, vzdržanje okrajnih cest, pospevke za vinogradništvo, pospeševanje deželne kulture, zavod za gluhoneme, vinogradniško in sadjarsko šolo v Mariboru, za norišnice in hiralnice izdaja dežela okroglo 3 milijone kron. Benkovič dela tako, kakor da bi od te svote slovenski del prebivalstva prav nič ne imel. Pri vinogradništvu mora Benkovič vendar priznati, da dobijo Slovinci mnogo več nego Nemci. Vendar pa ne pove niti tukaj resnice v polni meri. Benkovićeve številke same govorijo tako-le: 1. uprava K 19.177 (neutralna, izgine torej končno popolnoma). 2. Deželni trsni nasadi in viničarske šole K 139.000, od teh K 49.000 za Nemce, K 90.000 za Slovence. Takih deželnih trsnih nasadov imamo v 3 nemških in v 7 slovenskih okrajih. Viničarske šole so imele doslej 846 absolventov, med njimi 139 Nemcev in 707 Slovencev. 3. Državni trsni nasadi K 40.300, od teh za Nemce K 10.300, za Slovence K 30.000. Skupaj je 13 državnih trsnih nasadov, od teh 1 nemški, 12 pa slovenskih. 4. Brezobrestna posojila. Proračun obsega le potrebne obresti od dežele v ta namen sprejetega posojila v znesku 72.000 K. Iz teh števil je razvideti, da je pri tej postojanki razmerje med zgornjo in spodnjo Stajersko 1:19; Benkovič pa „izračuni“ 1:5. Od leta 1893 do 1910 je štajerska dežela izplačala na brezobrestnih posojilih v 22 okrajih, i. s. v 7 nemških (tudi radgonski in emureški okraj je k nemškim računani) in 15 slovenskih okrajih skupaj K 2.274.130. Od tega je padlo na Nemce 92.204 K, na Slovence pa 2.181.930 K. Na ta dejstva Benkovič „pozabi“. Postojanka „razne podpore“ znaša 49.740 K in Ben-

Nahirajte nove naročnike!